

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler
Tina Eltervåg, 51568789

Uttale - offentlig ettersyn av plan 1031 utvidelse av Falnes kirkegård, 50/35 mfl. Karmøy

Vi viser til brev datert 29.03.2022.

Bakgrunn

Saken gjelder offentlig ettersyn av plan 1031 Utvidelse av Falnes kirkegård, gnr./bnr. 50/35 m.fl. i Karmøy kommune. Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for utvidelse av Falnes kirkegård.

Vår vurdering

Strandsone

I 100-metersbeltet langs sjøen skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Kirkegården har en flott plassering langs Vikesjøen. Her er det eksponert og slakt til småkupert landskap, og området er registrert som et viktig landskap i Rogaland. Vi savner en omtale av landskapspåvirkningen opparbeidelsen av gravplasser kan få og illustrasjoner som viser dette. Fastsetting av byggegrense bør også gjøres basert på en slik vurdering. Vi viser til *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* som sier at fastsetting av byggegrense skal gjøres basert på en kartlegging av de konkrete strandsoneverdiene. Virkningene av utbygging for naturmangfold, friluftsliv, landskap, kulturmiljø og andre allmenne interesser skal vurderes grundig. Vi kan ikke se at disse verdiene er tilstrekkelig synliggjort i planen. Vi har derfor **faglig råd** om at fastsetting av byggegrense mot sjø i større grad gjøres av hensyn til landskap og kulturmiljø, og at den trekkes lenger bort fra sjøen. Dette vil også sikre allmenhetens ferdsel og interesser i strandsonen i større grad.

Natur

Det kommer frem av planbeskrivelsen at det er registrert noen spredte fremmedarta sitkagran (SE) i planområdet. Vi har **faglig råd** om at det sikres i bestemmelsene at artene håndteres i henhold til rapporten [Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter](#) utarbeidet av Sweco. Vi viser også til *Forskrift om fremmede organismer*.

Faggruppe gravplass

Statsforvalteren er regional fagmyndighet med innsigelsesrett i forbindelse med regulering av gravplasser og dessuten der slikt blir berørt. Statsforvalteren fikk denne myndigheten 01.01.2021. Siden varsel om oppstart ble sendt ut før dette tidspunktet, har vi ikke hatt anledning til å komme med innspill til oppstarten av planarbeidet. I saksdokumentene refereres det ikke til innspill fra Stavanger bispedømmeråd som var regional gravplassmyndighet i 2020.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark er tillagt landsdekkende fagoppgaver etter bestemmelsene i gravplassloven. Dette innebærer også godkjenning av gravplassplanen når denne er utarbeidet, se § 4 i gravplassloven. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har følgende innspill:

Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier (§ 1 i gravplassforskriften).

Gravplassens særegne funksjon skal ivaretas på en verdig måte, særlig som sted for gjennomføring av gravferd, sorgbearbeidelse og som minnested.

- For at reguleringsplanen skal være et godt grunnlagsdokument for gravplassplanen (se § 3 gravplassforskriften), bør det i tillegg utarbeides en illustrasjonsplan som viser hvordan gravplassen skal organiseres med gravfelt, gangveier mm. Gravplassplanen skal godkjennes av Statsforvalteren.
- Det er hensiktsmessig å gjennomføre en geoteknisk undersøkelse i en tidlig fase for å avklare om området er egnet til gravlegging. I et småkupert landskap som her, vil antakelig en del av arealet være mindre egnet som gravareal. Løsninger for etablering av tilstrekkelig jorddybde og drenering kan være kostbare og utfordrende. Se også gravplassforskriften kapittel 1 og 2.
- Uten geoteknisk undersøkelse og illustrasjonsplan er det vanskelig å antyde hvor mange kistegraver det kan være plass til på det avsatte arealet. Anslaget på over 1500 kistegraver virker høyt, jf. side 12 i planbeskrivelsen.
- Siden det legges opp til en utvidelse av den eksisterende gravplassen, ville det være en fordel for helheten at reguleringsplanen også omfattet dette området.
- Betegnelser (mer presise definisjoner, se NOU 2014:2 Lik og likskap, vedlegg 1):
 - Kistegrav – plass for en kiste
 - Gravsted – to eller flere graver som er festet sammen
 - Gravplass – «kirkegård»

Til plankartet

- Regulert areal til utvidelse av gravplass, skal om mulig også omfatte en buffersone mellom gravplassareal og naboskap, slik at gravplassens karakter ivaretas (§ 2 i gravplassloven). Selv om det er lite trafikk på veien, kan forholdene endre seg slik at det bør være plass nok til beplantning eller annen skjerming i tillegg til inngjerdingen. Den avsatte 3-metergrensa er tilstrekkelig for vedlikehold og skjøtsel, men den kan være for snau for skjerming.
- Det bør også settes av buffersone mot sør og vest. Når det ikke er satt av buffersone utenfor gravplassen, må skjermende tiltak vurderes inne på gravplassarealet. Dette kan føre til at gravarealet blir mindre.
- Gravplassen inngår som en del av kulturmiljøet og landskapet, slik at gravplassen/kirkestedet som hovedregel skal avsettes som hensynssone. Falnes kirke har vernestatus som listeført, jf. Rundskriv Q-6/2020, i tillegg til de andre registrerte kulturminnene. Karakteren til det

eksisterende kulturmiljøet legger vesentlige rammer og premisser for plasseringen og utformingen av utvidelsen.

Til reguleringsbestemmelsene

Til § 4 og § 5

Vi minner om at gravplassplanen skal godkjennes av Statsforvalteren, jamfør § 4 i gravplassloven. Både terrengutforming, skjæringer og utomhusplan vil inngå som en del av gravplassplanen, se § 3 i gravplassforskriften.

Til § 7

Hele gravplassen, også den eksisterende, bør ha reguleringsformål «grav- og urnelund». Gravplassen er i praksis vanskelig å benytte eller omregulere til andre formål.

Til § 8

Formuleringen ivaretar hovedhensynet for området.

Til § 11

Vi gjør oppmerksom på at Rogaland fylkeskommune skal uttale seg om påvirkningen av den listeførte kirkens omgivelser, se Rundskriv Q-6/2020. Åpningen i steingarden (H570_2) vil inngå som en del av gravplassplanen som skal godkjennes av Statsforvalteren, jamfør § 4 i gravplassloven.

Se også gravplassloven, [gravplassforskriften](#), [Rundskriv Q-06/2020 Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø](#) (Barne- og familiedepartementet og Klima- og Miljødepartementet) og [Gravplassveilederen](#).

Med hilsen

Ida Eline Skålnes (e.f.)
rådgiver

Tina Eltervåg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune

Postboks 130

4001

Stavanger